



Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

12 травня 2015 року

м. Київ

№ 313

Про внесення змін до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2015 року № 129

Відповідно до статей 6, 7, 15, 55, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статей 66, 67, 73 Закону України “Про банки і банківську діяльність” Правління Національного банку України **постановляє**:

1. Унести до постанови Правління Національного банку України від 24 лютого 2015 року № 129 “Про деякі питання діяльності банків” такі зміни:

1) в абзаці першому пункту 5 слова “які не мають порушень, зазначених у пункті 2 цієї постанови” виключити;

2) пункт 7 викласти в такій редакції:

“7. Банкам, у діяльності яких є порушення, зазначені в пункті 2 цієї постанови:

1) забезпечити дотримання значень:

нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) банкам, які підлягають діагностичному обстеженню згідно з постановою Правління Національного банку України від 15 квітня 2015 року № 260 “Про здійснення діагностичного обстеження банків” (далі – Постанова № 260), – у строки, що визначені Постановою № 260, а іншим банкам – у строки згідно з додатком 1 до цієї постанови;

інших економічних нормативів залежно від розміру їх відхилень від нормативних значень – у строки згідно з додатком 2 до цієї постанови;

2) подати до Національного банку України детальні плани заходів щодо усунення цих порушень (далі – План заходів), розроблені згідно з додатком 3 до цієї постанови:

банкам, які підлягають діагностичному обстеженню згідно з Постановою № 260, у частині графіків приведення значень економічних нормативів до нормативних значень, розроблених з урахуванням вимог пункту 9 розділу II додатка 3 до цієї постанови, – одночасно з поданням програм капіталізації/планів реструктуризації, розроблених відповідно до Постанови № 260;

іншим банкам – у строк до 01 вересня 2015 року.

Банки, які на дату розроблення Плану заходів здійснюють свою діяльність згідно з планами фінансового оздоровлення або письмовими угодами, розробляють План заходів з урахуванням діючих планів/угод”;

3) постанову після пункту 7 доповнити новими пунктами 8, 9 такого змісту:
“8. Банкам забезпечити подання до Національного банку щоквартальних звітів про виконання Плану заходів.

9. Департаменту банківського нагляду (Фабер С. В.):
внести на розгляд Правління Національного банку України для погодження Плану заходів банків (за умови їх прийнятності) у 30-денний строк із дня їх подання;

подати Правлінню Національного банку України/Комісії Національного банку з питань нагляду та регулювання діяльності банків, нагляду (оверсайта) платіжних систем пропозиції щодо застосування до банків адекватних заходів впливу в разі невиконання ними вимог цієї постанови”.

У зв'язку з цим пункти 8 – 11 уважати відповідно пунктами 10 – 13;

4) пункт 11 доповнити словами “(зі змінами)”.

2. Департаменту методології (Іваненко Н. В.) довести зміст цієї постанови до відома банків України для використання в роботі.

3. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на першого заступника Голови Національного банку України Писарука О. В.

В. о. Голови

О. В. Писарук

Додаток 1
до постанови Правління
Національного банку
України
12 травня 2015 року № 313
(підпункт 1 пункту 7)

Графік нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2)
до нормативного значення

Значення нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) на 01 число місяця, у якому подається План заходів щодо усунення порушень, %:	до 01 лютого 2016 року	до 01 січня 2017 року	до 01 січня 2018 року	до 01 січня 2019 року
менше ніж 5% (у тому числі банки, які не мали позитивного значення капіталу)	не менше ніж 5%	–	не менше ніж 7%	не менше ніж 10%
в межах від 5% до менше ніж 7%	–	–	не менше ніж 7%	не менше ніж 10%
в межах від 7% до менше ніж 10%	–	не менше ніж 10%	–	–

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко

Додаток 2
до постанови Правління
Національного банку
України
12 травня 2015 року № 313
(підпункт 1 пункту 7)

Графік приведення значень інших економічних нормативів
до нормативних значень

Відхилення фактичних значень інших економічних нормативів від їх нормативних значень на 01 число місяця, у якому подається План заходів щодо усунення порушень, п. п.:	до 01 лютого 2016 року	до 01 січня 2017 року	до 01 січня 2018 року	до 01 січня 2019 року
до 5 п. п.	—	привести у відповідність до нормативних значень	—	—
від 5 п. п. до 10 п. п.	—	—	привести у відповідність до нормативних значень	—
10 п. п. і більше	—	—	—	привести у відповідність до нормативних значень

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко

Додаток 3
до постанови Правління
Національного банку України
12 травня 2015 року № 313
(підпункт 2 пункту 7)

Форма складання Плану заходів щодо усунення порушень

I. Загальні положення

1. План заходів щодо усунення порушень, зазначених у пункті 2 цієї постанови (далі – План заходів), розробляється банком з метою приведення своєї діяльності відповідно до вимог нормативно-правових актів Національного банку України (далі – Національний банк).

2. Банк у разі порушення ним економічних нормативів, базою розрахунку яких є регулятивний капітал, та акціонери якого мають намір і спроможні забезпечити капіталізацію банку в розмірі, необхідному для дотримання значень цих нормативів, у тому числі із залученням нових інвесторів, складає програму капіталізації.

3. Банк, акціонери якого не спроможні забезпечити капіталізацію банку в повному розмірі, але мають намір зберегти банк, складає план реструктуризації.

4. План заходів розробляється на строк не пізніше ніж до 01 січня 2019 року.

II. Зміст Плану заходів

1. План заходів має містити:

- 1) загальні відомості про банк;
- 2) програму капіталізації/план реструктуризації;
- 3) щоквартальні реалістичні графіки приведення значень економічних нормативів до нормативних значень.

2. До загальних відомостей про банк на дату складання Плану заходів належать:

- 1) найменування банку (повне та скорочене офіційні найменування українською мовою);

2) дата і код, за яким банк унесено до Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців;

3) місцезнаходження банку;

4) організаційно-правова форма банку;

5) номер і дата банківської ліцензії та Генеральної ліцензії на здійснення валютних операцій;

6) структура управління банком, склад органів управління, кількість відокремлених підрозділів;

7) інформація про керівників банку та його власників істотної участі, контролерів;

8) розмір сплаченого статутного та регулятивного капіталу на дату подання плану капіталізації.

3. Програма капіталізації має містити:

1) план капіталізації;

2) документи, інформацію, що підтверджують можливість реалізації запланованих заходів.

4. План капіталізації містить прогнозні розрахунки збільшення розміру регулятивного капіталу.

Такі розрахунки здійснюються банком, зокрема на підставі результатів прогнозних показників діяльності (можливість збільшення капіталу за рахунок внутрішніх джерел) та попередніх домовленостей з акціонерами/інвесторами/кредиторами (можливість збільшення капіталу за рахунок зовнішніх джерел):

1) збільшення регулятивного капіталу за рахунок внутрішніх джерел, а саме:

результат (прибуток) поточного року¹;

нерозподілені прибутки минулих років, прибуток звітного року²;

емісійні різниці;

¹ Прибуток поточного року є результатом діяльності банку, який визначається як перевищення доходів над витратами після формування відповідних резервів за активними банківськими операціями. Під час урахування прибутку поточного року до регулятивного капіталу прибуток коригується на суму нарахованих, але не отриманих доходів та сформованих під них резервів.

² Прибуток звітного року та нерозподілений прибуток минулих років можуть бути джерелом капіталізації банків за результатами 2015 року.

зменшення суми нематеріальних активів і капітальних вкладень у ці активи (рахунки 4300 - 4309 + 4310);

зменшення суми відвернень [зокрема шляхом зменшення частки вкладень у цінні папери (групи рахунків 300, 301, 310), інвестиції в асоційовані та дочірні компанії (групи рахунків 312, 313), вкладень в інші банки на умовах субординованого боргу, приведення у відповідність до нормативних значень економічних нормативів Н7 та Н9];

2) збільшення регулятивного капіталу за рахунок зовнішніх джерел: збільшення розміру статутного капіталу банку (рахунок 5000); внески за незареєстрованим статутним капіталом (рахунок 5004), зокрема за рахунок додаткових внесків акціонерів, залучення коштів інвесторів, у тому числі власників вкладів (депозитів) за їх згодою; залучення коштів на умовах субординованого боргу (рахунок 3660)³; отримання безповоротної фінансової допомоги; продаж власних акцій, що викуплені банком в акціонерів (рахунок 5002);

3) банк у разі отримання під час здійснення підписки на акції повідомлення про те, що деякі інвестори відкликали своє рішення про купівлю акцій, повинен негайно повідомити про це Національний банк і внести зміни до програми капіталізації.

5. До документів, що мають подаватися до програми капіталізації (з урахуванням строків виконання заходів), належать:

1) протоколи засідання правління (ради директорів), спостережної (наглядової) ради банку;

2) прогностичні показники діяльності банку на період дії програми капіталізації (на кожен звітний місяць), а саме:

нормативи капіталу: мінімального розміру регулятивного капіталу (Н1), достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2);

прогностичні баланси та звіти про прибутки та збитки;

3) якщо банк передбачає емісію та продаж додаткових акцій, то до програми капіталізації мають бути подані:

документи, що містять інформацію про номінальну вартість акцій додаткової емісії, їх кількість та суму очікуваних надходжень; дату завершення емісії;

³ Відповідно до норм Інструкції про порядок регулювання діяльності банків в Україні, затвердженої постановою Правління Національного банку України від 28 серпня 2001 року № 368, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 26 вересня 2001 року за № 841/6032, банк за згодою інвестора та отримання відповідного дозволу Національного банку України може достроково погасити субординований борг з метою спрямування інвестором коштів на збільшення статутного капіталу.

перелік акціонерів банку, нових інвесторів, які підписалися на акції, разом з документами, що характеризують їх фінансовий стан і підтверджують наміри та можливість виконання ними своїх зобов'язань перед банком щодо додаткового придбання його акцій;

гарантійні листи від акціонерів/інвесторів щодо збільшення статутного капіталу банку та/або надання фінансової допомоги, які, зокрема, мають містити запевнення, що акціонери/учасники банку забезпечать капіталізацію банку в розмірі, передбаченому програмою капіталізації, та/або який має відповідати розміру докапіталізації банку, визначеному Національним банком за результатами діагностичного обстеження, у тому числі на суму запланованого, але не отриманого прибутку в строки, установлені Національним банком та визначені в програмі капіталізації;

4) якщо банк планує збільшити регулятивний капітал шляхом залучення коштів на умовах субординованого боргу, то до програми капіталізації мають бути подані:

документи інвестора про наміри, які містять інформацію про суму та строк залучення коштів;

документи, що характеризують фінансовий стан інвестора, стан джерела походження коштів інвестора та підтверджують можливість виконання ним своїх зобов'язань перед банком щодо розміщення коштів на умовах субординованого боргу;

5) якщо акціонери банку мають намір здійснити продаж банку новим інвесторам, то подаються такі документи:

рішення загальних зборів учасників щодо продажу банку інвесторам [або рішення спостережної (наглядової) ради банку про скликання цих зборів, якщо загальні збори учасників ще не проводилися];

програма продажу банку інвесторам, яка має затверджуватися загальними зборами [правлінням (радою директорів) чи спостережною (наглядовою) радою банку, якщо таке право надане його статутом] банку, що підлягає продажу, та уповноваженим органом інвестора – юридичної особи або інвестором – фізичною особою або проект програми продажу банку новим інвесторам, унесений спостережною (наглядовою) радою на розгляд загальних зборів банку, що підлягає продажу, та рішення спостережної (наглядової) ради банку про скликання загальних зборів банку з метою розгляду та затвердження цієї програми, якщо загальні збори ще не відбулися;

інформація про нових інвесторів банку разом з документами, що характеризують їх фінансовий стан та підтверджують можливість виконання ними своїх зобов'язань перед банком. Новий інвестор, який унаслідок купівлі банку набуває статусу власника істотної участі в банку, має відповідати вимогам, установленим нормативно-правовим актом Національного банку.

Банк також надає графік подання до Національного банку підтвердних документів, якщо їх немає на дату подання програми капіталізації.

Національний банк має право проводити зустрічі з потенційними інвесторами для обговорення питань, пов'язаних з унесенням коштів до капіталу банку;

б) банк у разі неможливості виконання заходів у встановлені строки подає до Національного банку документи, що містять інформацію та підтверджують його можливість скористатися додатковими джерелами збільшення регулятивного капіталу банку без зміни строків виконання програми капіталізації.

6. План реструктуризації має містити таку інформацію:

1) орієнтовний перелік заходів, яких має вжити банк для забезпечення необхідного рівня капіталу банку у розмірі, передбаченому планом реструктуризації, із зазначенням строків їх виконання, та розрахунок економічного ефекту від упровадження кожного заходу.

Такими заходами можуть бути:

капіталізація банку (вимоги до надання програми капіталізації наведено в цьому розділі);

реорганізація банку за рішенням власників банку шляхом злиття або приєднання, що буде проведена в порядку, установленому нормативно-правовим актом Національного банку з питань реорганізації банків;

операційна та/або структурна реструктуризація банку;

2) план проведення операційної та/або структурної реструктуризації банку, який може містити такі розділи:

покращення якості активів банку та/або реструктуризація зобов'язань банку, зокрема: відчуження активів банку (з урахуванням потенційних втрат від такого відчуження), виходячи з ринкової вартості таких активів, у тому числі продаж часток акцій дочірніх та асоційованих компаній, що не приносять прибутку або є малоприбутковими, цінних паперів, що не мають активного ринку, майна, що перейшло у власність банку на підставі реалізації прав заставодержателя; продаж основних засобів, виходячи з ринкової вартості таких активів, у тому числі тих, що не забезпечують технологічне здійснення банківських функцій; списання безнадійних до повернення активів за рахунок створених резервів відповідно до законодавства України; скорочення активних операцій з пов'язаними особами; проведення операцій з пов'язаними особами виключно на ринкових умовах та з дотриманням відповідних лімітів кредитування, інвестування, переоформлення раніше укладених на сприятливих умовах договорів з пов'язаними особами;

удосконалення системи управління банку, фінансово-економічної політики, його операційної діяльності, управління персоналом, зокрема: скорочення адміністративних витрат, у тому числі витрат на утримання персоналу; згортання спонсорських та благодійних програм, витрат на рекламу та маркетинг тощо; скорочення персоналу банку; зміна управлінської та

внутрішньої організаційної структури банку; скорочення кількості відокремлених підрозділів банку; відмова від нерентабельних напрямів бізнесу або продаж бізнесу; зміна структури банківських послуг; припинення нарахування та виплати дивідендів учасникам банку, бонусів його керівництву; запровадження мораторію та/або обмеження щодо інвестування коштів в інші компанії, цінні папери, які не мають активного ринку, відкриття нових відділень, за винятком випадків, якщо банком буде обґрунтовано доведено, що такі заходи призведуть до підвищення ефективності та прибутковості його діяльності;

План проведення операційної та/або структурної реструктуризації банку, який розроблений банком, має відповідати таким мінімальним критеріям:

операції з продажу/відчуження активів банку (з урахуванням потенційних втрат від продажу/відчуження) здійснюються за справедливою (ринковою) вартістю таких активів;

передавання активів материнській компанії ґрунтується на історії успішно реалізованих угод подібного характеру. Материнська компанія або пов'язані з банком особи підтримують обсяг наданих банку кредитних та/або депозитних коштів, розміщених у банку в сумі, яка дорівнює або перевищує суму капіталу, який, як очікується, має бути збережений у межах запропонованого продажу/відчуження або передачі активів. Власники цих вимог до банку взяли зобов'язання здійснити конвертацію таких коштів у капітал банку, якщо продаж/відчуження або передача активів не будуть реалізовані;

втрати банку від зниження операційних витрат передбачаються у прогностному звіті про фінансові результати банку протягом першого року реалізації плану реструктуризації;

3) економічний ефект від запровадження заходів.

7. План реструктуризації обов'язково має містити прогностні показники діяльності банку (капітал банку, резерви, економічні нормативи, розмір негативно класифікованих активів, доходи, прибуток тощо), яких передбачається досягнути після виконання заходів, із щоквартальною розбивкою.

8. До документів, що мають бути подані разом із планом реструктуризації, належать:

- 1) програма капіталізації (у разі наявності) і документи до неї;
- 2) протоколи загальних зборів акціонерів, правління (ради директорів) та спостережної (наглядової) ради банку з питань реструктуризації банку;
- 3) обґрунтування, розрахунки, документи, що підтверджують джерела збільшення регулятивного капіталу;

4) документи, що підтверджують можливість виконання кожного із запланованих заходів, та строки їх фактичного виконання, зокрема укладені договори, листи про наміри акціонерів/інвесторів, особисті гарантії акціонерів/інвесторів, мирові угоди, інші підтвердні документи;

5) прогностні показники діяльності банку на період дії плану реструктуризації (на кожен звітну місячну дату), прогностні баланси та звіти про прибутки та збитки;

6) графік досягнення значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) у розмірах та в строки, що встановлені Національним банком;

7) інші документи, передбачені нормативно-правовим актом Національного банку з питань реорганізації банків.

9. Графіки приведення значень економічних нормативів складаються окремо за кожним економічним нормативом, із зазначенням прогностичних показників, за якими вони розраховуються.

Графіки повинні передбачати поетапне приведення до нормативних значень економічних нормативів.

Разом із графіками подається перелік заходів, які банк планує здійснити для усунення порушень економічних нормативів, із зазначенням конкретних шляхів, сум та строків для приведення їх у відповідність до нормативно-правових актів Національного банку.

Звітними датами щоквартальних реалістичних графіків приведення значень економічних нормативів до нормативних значень є:

- 1) дата складання (на 01 число місяця, у якому подається План заходів);
- 2) щоквартальні звітні дати (01 січня, 01 квітня, 01 липня, 01 жовтня кожного з років);
- 3) кінцева дата (приведення значень економічних нормативів до нормативного значення).

10. Якщо в Плані заходів банком передбачені заходи з підвищення рівня капіталу банку шляхом його капіталізації або підвищення якості активів банку та/або реструктуризація його зобов'язань, з метою приведення економічних нормативів до нормативних значень, такі заходи та суми повинні збігатися із заходами та сумами, передбаченими програмою капіталізації/планом реструктуризації.

III. Оформлення Плану заходів та подання його до Національного банку

1. План заходів прошивається та засвідчується підписами голови правління (ради директорів), голови спостережної (наглядової) ради і відбитком печатки банку.

2. Разом із Планом заходів подається протокол загальних зборів⁴/засідання ради та правління банку, підписаний головою та секретарем зборів/головою ради та правління банку та засвідчений відбитком печатки банку, щодо прийнятих рішень стосовно усунення порушень економічних нормативів та приведення їх до нормативних значень.

3. Банк забезпечує подання в установлений Національним банком строк Плану заходів для його погодження.

4. Національний банк розглядає План заходів щодо його реалістичності, ефективності та відповідності вимогам Національного банку.

5. План заходів погоджується Правлінням Національного банку.

IV. Контроль за виконанням банком Плану заходів

1. Банки забезпечують виконання погодженого Національним банком Плану заходів та подають до Національного банку щоквартальні детальні звіти про його виконання.

2. Національний банк забезпечує контроль за виконанням банком Плану заходів щодо усунення порушень економічних нормативів у відповідність до нормативних вимог шляхом:

1) аналізу статистичної звітності банку, що встановлена нормативно-правовими актами Національного банку;

2) аналізу наданих банком звіту, інформації та документів, які підтверджують виконання запланованих заходів;

3) проведення інспекційних перевірок, у тому числі позапланових (за потреби).

⁴ Протокол загальних зборів подається, якщо у складі Плану заходів є програма капіталізації або якщо Планом заходів передбачена реорганізація за рішенням власників банку шляхом злиття або приєднання.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
	Станом на 01 січня 2019 року									
n	Усього									

Примітки.

У колонці 3 рядка 1 зазначається розмір докапіталізації, необхідний для забезпечення дотримання значень нормативу достатності (адекватності) регулятивного капіталу (Н2) у розмірах та в строки, що встановлені Національним банком.

План капіталізації має містити джерела збільшення капіталу, визначені банком у програмі капіталізації (підпункти 1, 2 пункту 4 розділу II цього додатка) та прогностні показники діяльності банку на період дії програми капіталізації.

Під час заповнення колонок у дужках необхідно зазначити балансовий рахунок, за яким обліковується (обліковуватиметься) джерело збільшення регулятивного капіталу банку.

Засідання спостережної (наглядової) ради банку
 Протокол від _____ №

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Голова спостережної (наглядової) ради _____

Засідання правління (ради директорів) банку
 Протокол від _____ №

Голова правління (ради директорів) _____

Програма реструктуризації

(найменування банку)

№ з/п	Перелік заходів, яких має вжити банк для забезпечення необхідного рівня капіталізації у межах плану реструктуризації	Очікуваний економічний ефект від виконання заходу (розмір впливу на показники діяльності банку)				Дата виконання	Примітки
		збільшення/зменшення активів і певних позабалансових інструментів, зважених за ступенем ризику, (+), (-)	збільшення/зменшення фінансового результату діяльності, (+), (-)	збільшення/зменшення розміру регулятивного/основного капіталу, (+), (-)	(інші показники)*, (+), (-)		
1	2	3	4	5	6	7	8
	Усього						

*Визначаються банком самостійно, зазначаються окремо в розрізі кожного показника.

Директор Департаменту методології

Н. В. Іваненко